



**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii  
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

**Geismar, Justus Moritz von  
Coloniæ Agrippinæ, 1691**

Ad tit. VIII. de Conjugio lepros.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](#)

Pro testio casu requiritur, ut promissio sit acceptata, & uterque sciat alterum esse conjugatum; si enim vel aliter uter ignorat, non irritatur, si quod postea incatur conuge mortua, excusatque ignorantia quævis etiam facti. Sufficit autem si adulter dubitet, utrum tempore adulterii & promissio nis de matrimonio cum adultero vixerit alter conjux, quia presumitur vi-

nisi conjugio utatur, volunt quidam, quod conjux ex lege charitatis obligetur cum periculo debitum reddere. Sed verior sententia est contraria eum non obligari, cum nemo obligetur ad alterius peccatum vitandum proprii corporis periculo se exponere, cum is simpliciter in necessitate positus non sit, & alia concupiscentiae remedia adhibere possit. Laym. lib. 5. tr. 10. p. 3. cap. 1. num. 5.

Contra hens matrimonium cum muliere, quam polluit adulterio aut secundis nuptiis copulavit, adducta machinatione in necem viri, aut occiso conuge animo contrahendi matrimonium cum illa, nulliter contrahit. Gonz. ad cap. si quis 8. l. t.

*Ad num. 2. adde.* Si adulteri alio fine, quam matrimonii conjugem trucidant, n. g. ne prodantur, non est impedimentum. Laym. lib. 5. tr. 10. p. 4. c. 10. num. 2.

*Ad num. 3. adde.* Laym. ibid. n. 4. ait. Si fides data sub alio, & adulterium commissum sub alio matrimonio, non est impedimentum.

Item quod dicitur de promissione, ait: debet ea esse pura, vel ante mortem conjugis purificata, quia verba in pœnibus strictè accipienda. Item n. 7. quod promissiones factæ vivo conju ge, quod contrahent eo mortuo, sint irritæ ipso jure, quia repugnant bonis moribus. arg. cap. 2. de concess. prab.

#### AD TITUL. VIII.

##### *De Conjugio Leproorum.*

*Ad num. 1. adde.* Si conjugileprofo immincat incontinentia periculum,

#### AD TIT. IX.

##### *De Conjugio servorum.*

Contra hoc, quod error personæ viet matrimonium. Dices: In administratione Sacramenti Baptismi, Confirmationis &c. Si minister putet esse personam aliam, Sacramentum tenet; ergo etiam in matrimonio. Negatur consequent. Quia virtualis intentionis ministrantis illa Sacra menta esse debet baptizandi presentem ac capacem, qui cunque sit. Secus se habet in matrimonio Laym. lib. 5. tr. 10. p. 4. c. 2. n. 1. Nisi & contra hens eam habere vellet, qualis cunque sit. Sannius.

Inter Jacobum & Liam ab initio non fuit verum matrimonium, donec Jacob. de novo positivè consensit in Liam. Can. nn. 29. q. 1.

Busenb. lib. 6. tract. 6. c. 3. dub. 2. hic notat non esse propriè servos, qui sunt coloni originarii, vulgo Leibigeni.

Matrimonium inter servos legitimè contrahitur etiam invitis Dominis; sed si ingenuus per errorem ancillam ducat, vel è contra, conjugum nullum est.